

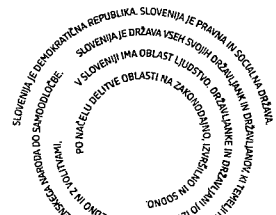

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Nova Slovenija - krščanski demokrati

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 96 70, f: 01 478 98 45, e: ps-nsi@dz-rs.si, www.dz-rs.si

SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV
Prvopodpisani Jožef Horvat

Datum: 12. 7. 2019

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
Mag. Dejan Židan, predsednik

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	12-07-2019
Šifra:	713-01/19-1111
Povezava:	
EPA:	717-VIII EU:
Sign. zn.:	
Kratika:	

Na podlagi 88. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a), 19. člena Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 39/11 in 48/12) ter 114. in 115. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13 in 38/17) vlagamo podpisane poslanke in poslanci

PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI KAZENSKEGA ZAKONIKA

in ga na podlagi 114. in 115. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije pošiljamo v obravnavo.

Predlagamo, da državni zbor obravnava Predlog zakona o dopolnitvi Kazenskega zakonika po rednem postopku.

Pri obravnavi predloga zakona v Državnem zboru RS in pri delu njegovih delovnih teles bo sodeloval poslanec Jožef Horvat.

Prilogi:

- Predlog zakona o dopolnitvi Kazenskega zakonika;
- podpisi poslank in poslancev:
 - Jožef Horvat,
 - mag. Matej Tonin,
 - Aleksander Reberšek,
 - Iva Dimic,

- Jernej Vrtovec,
- Blaž Pavlin,
- Tadeja Šuštar.

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

Spolne zlorabe sodijo med najbolj zavržna kazniva dejanja. Ni pomembno, kdo je storilec in ni pomembno, s katerim kaznivim dejanjem zoper spolno nedotakljivost so bila storjena.

Kazenski zakonik v devetnajstem poglavju kot kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost določa posilstvo, spolno nasilje, spolno zlorabo slabotne osebe, spolni napad na osebo, mlajšo od petnajst let, pridobivanje oseb, mlajših od petnajst let, za spolne namene, kršitev spolne nedotakljivosti z zlorabo položaja, zlorabo prostitucije, prikazovanje, izdelavo ter posest in posredovanje pornografskega gradiva.

Vse spolne zlorabe zaznamujejo žrtve za celo življenje, saj puščajo psihične posledice, posebno, če so žrtve otroci oziroma mladoletne osebe. Ti največkrat dejanj storilcev ne zaupajo staršem ali pa jim starši ne verjamejo oziroma se odločijo, da zaradi dolgotrajnih postopkov, v katerih mora žrtev sodelovati, ne bodo vložili kazenske ovadbe. Večino spolnih zlorab otrok storijo osebe, ki so otroku zelo blizu, ki jim zaupa in jim verjame. Največkrat so to člani ožje ali širše družine ali osebe, ki jim je otrok zaupan v varstvo. V tem primeru ne gre za dejanja, storjena s silo ali grožnjo, temveč s prevaro, kar je najbolj sprevrženo in nevredno človeka. Če so se spolne zlorabe zgodile v zgodnjem otroštvu, jih žrtve podzvestno »potlačijo« tako globoko, da se jih ne zavedajo. Z njimi se resnično lahko soočijo šele kasneje, pogosto čez desetletja.

Kazenski zakonik za kaznivo dejanje spolne zlorabe, mlajše od petnajst let, določa kazen zavora od treh do osmih let oziroma od treh do desetih let ali od petih do petnajstih let, odvisno od okoliščin in načina storitve kaznivega dejanja. Najvišja kazen, to je petnajst let, se lahko izreče le, če je bila žrtev slabotna ali je šlo za silo oziroma grožnjo za neposredni napad na življenje in telo.

Kazenski pregon ni več dovoljen, če je poteklo deset let od storitve kaznivega dejanja, za katero se sme po zakonu izreči zapor nad eno leto oziroma če je poteklo dvajset let od storitve kaznivega dejanja, za katero se sme izreči zapor nad pet let. Kazenski pregon tudi ni več dovoljen, če je poteklo trideset let od storitve kaznivega dejanja, za katero se sme po zakonu izreči zapor nad deset let. Zakonik izrecno določa tudi, da pri kaznivih dejanjih zoper spolno nedotakljivost rok za zastaranje kazenskega pregona začne teči od polnoletnosti oškodovanca.

V skladu s splošnimi pravili za odmero kazni sodišče storilcem kaznivih dejanj odmeri kazen v mejah, ki jih predpisuje zakon, in sicer glede na težo storjenega dejanja in storilčevo krivdo. Nobenega dvoma ni, da gre pri kaznivih dejanjih zoper spolno nedotakljivost za nesprejemljiva dejanja, ki puščajo dolgoletne posledice žrtvam in njihovim svojcem. Zanje ni opravičila. Zanje ne sme biti olajševalnih okoliščin, ki bi dopuščale, da storilci ostanejo nekaznovani oziroma da bi kazenski pregon zoper njih zastaral. Glede na to, da so ta kazniva dejanja lahko povezana s silo ali grožnjo in pomenijo hud poseg v človekovo dostojanstvo (ne glede na starost žrtve), je nujno potrebna dopolnitev Kazenskega zakonika v delu, ki govori o nezastarljivosti kaznivih dejanj.

Veljavni kazenski zakonik v 95. členu izrecno določa, za katera kazniva dejanja kazenski pregon in izvršitev kazni ne zastarata: za kazniva dejanja, za katera se sme po tem zakoniku izreči kazen dosmrtnega zavora, za nekatera kazniva dejanja zoper človečnost in za tista kazniva dejanja, za katera po mednarodnih pogodbah zastaranje ni mogoče. Ne zastara pa tudi izvršitev kazni dosmrtnega zavora. Z vidika primerljivosti teže kaznivih dejanj, ki že zdaj ne zastarajo, s kaznivimi dejanji zoper spolno

nedotakljivost, bi moral zakonik kot nezastarljiva kazniva dejanja izrecno določiti tudi spolne zlorabe.

Predlagana dopolnitev zakonika bi pomenila veliko olajšanje za žrtve teh kaznivih dejanj, saj bi tudi po daljšem času imele možnost za pregon storilca. Po drug strani pa bi se potencialni storilci zavedali, da v primeru storitve takšnega kaznivega dejanja, čas ne bi bil njihov zaveznik in bi lahko za svoja storjena dejanja odgovarjali ne glede na dolžino časa od storitve kaznivega dejanja.

2. CILJI, NAČELA IN POGLOVITNE REŠITVE ZAKONA

2.1. Cilji

Z dopolnitvijo zakonika bi bil zoper storilce, ki so storili katerokoli kaznivo dejanje zoper spolno nedotakljivost, lahko začet kazenski pregon in kazen izvršena ne glede na čas, ki je minil od storitve kaznivega dejanja. S predlaganimi rešitvami se bistveno ne odstopa od sedanjih ciljev.

2.2. Načela

S predlagano rešitvijo se zasleduje načelo zakonitosti, načelo humanosti in načelo subjektivne in krivdne odgovornosti.

2.3. Poglavitne rešitve

Dopolnitev zakonika vsem žrtvam kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost omogoča začetek kazenskega pregona in izvršitev kazni ne glede na to, koliko časa je minilo od storitve kaznivega dejanja. Z dopolnitvijo nobeno kaznivo dejanje, storjeno zoper spolno nedotakljivost, ne bo zastaralo.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Zakon nima finančnih posledic za državni proračun in druga javno finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Zakon ne predvideva porabe proračunskih sredstev.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Vsebina zakona ni predmet usklajevanja s pravom EU.

Avstrija

Leta 2015 je bil v Avstriji reformiran Kazenski zakonik (StGB), tudi na področju kazenskih dejanj zoper spolno nedotakljivost. Gre za kaznivo dejanje kršitve spolne samoodločbe, pri čemer je postalo kaznivo spolno ravnanje, tudi kadar ni podanega elementa prisile, saj je zadosten pogoj, da je dejanje izvršeno proti volji druge osebe. V

tabeli 1 predstavljamo kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost in višino predvidenih kazni v Avstriji.

Tabela 1: Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost in višina predvidenih kazni v Avstriji

Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost	Predvidena kazen	Težja oblika kaznivega dejanja
Spolna zloraba slabotne ali duševno prizadete osebe	zapor od 1 do 10 let	zapor od 5 do 15 let zapor od 10 do 20 let
Kršitev spolne samoodločbe	zapor do 2 let	/
Težka spolna zloraba mladoletne osebe, mlajše od 14 let	zapor od 1 do 10 let	zapor od 5 do 15 let zapor od 10 do 20 let
Spolna zloraba mladoletne osebe, mlajše od 14 let	zapor od 6 mesecev do 5 let	zapor od 5 do 15 let zapor od 10 do 20 let
Predstavitve mladoletnih oseb v pornografskem gradivu	zapor do 3 let	zapor od 1 do 10 let
Nabava/posedovanje pornografskega gradiva mladoletnikov, starejših od 14 let	zapor do 1 leta ali denarna kazen do 720 dnevni zneskov ¹	/
Nabava/posedovanje pornografskega gradiva mladoletnikov, mlajših od 14 let	zapor do dveh let	/
Spolna zloraba mladostnikov (mlajših od 16 let)	zapor do 1 leta ali denarna kazen do 720 dnevni zneskov	zapor do 3 let
Ogrožanje oseb, mlajših od 16 let	zapor do 1 leta ali denarna kazen do 720 dnevni zneskov	zapor do 2 let
Pobuda za spolne stike z mladoletno osebo, mlajšo do 14 let	zapor do 2 let	/

¹ Dnevni znesek (*Tagessatz*) se izračuna glede na premoženjske razmere storilca kaznivega dejanja v času sodbe na prvi stopnji. Dnevni znesek znaša najmanj 4 evre ter največ 5.000 evrov. Najmanj se izrečeta dva dnevna zneska. V primeru neplačila denarne kazni se uvede zaporna kazen. Dan zaporne kazni pri tem ustreza dvema dnevnima zneskoma (19. člen *StGB, Geldstrafen*).

Incest	zapor do enega leta ali denarna kazen do 720 dnevnik zneskov	zapor do 3 let
Zloraba položaja	zapor do 3 let	/
Plačano posredovanje za spolni stik z mladoletniki	zapor 6 mesecev do 5 let (mlajši od 14 let). zapor 6 mesecev do 2 let (starejši od 14 let)	/
Spodbujanje k prostituciji	zapor do 2 let	/
Spodbujanje k prostituciji in pornografskih nastopov mladoletnikov	zapor 6 mesecev do 5 let	zapor od 1 do 10 let
Zvodništvo	zapor do 2 let	zapor do 3 let. zapor od 6 mesecev do 5 let

V Avstriji kazenski pregon zastara v roku od enega do 20 let, odvisno od teže kaznivega dejanja. Izvršitev pravnomočne kazni pa ni več mogoča po zastaralnem roku, ki je lahko 10 ali 15 let. V primeru dosmrtnega zapora zastaralnih rokov ni.

Češka

Na Češkem Kazenski zakonik v 3. poglavju ureja kazniva dejanja na področju dejanj zoper spolno nedotakljivost. V tabeli predstavljamo kazniva dejanja in višino predvidenih kazni na Češkem.

Tabela 2: Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost in višina predvidenih kazni na Češkem

Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost	Predvidena kazen	Težja oblika kaznivega dejanja ²
Posilstvo	zapor od 6 mesecev do 5 let	zapor od 2 do 10 let zapor od 5 do 12 let zapor od 10 do 18 let
Spolno nasilje	zapor od 6 mesecev do 4 let	zapor od 1 do 5 let zapor od 2 do 8 let

² Na češkem težje oblike kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost običajno vključujejo tudi dejanja zoper otroka (različne starosti). Za več glej opis Češke v primerjalnem pregledu.

		zapor od 5 do 12 let zapor od 10 do 16 let
Spolna zloraba	zapor do 1 do 8 let	zapor od 2 do 10 let zapor od 5 do 12 let zapor od 10 do 18 let
Spolni odnos med sorodniki	zapor do 3 let	
Nagovarjanje na prostitucijo	zapor od 6 mesecev do 4 let	zapor od 2 do 8 let zapor od 5 do 12 let zapor od 8 do 15 let
Prostitucija – kot grožnja razvoju otroka	zapor do 2 let	zapor do 3 let zapor do 5 let
Distribucija pornografskega gradiva	zapor do 1 leta	zapor do 2 let zapor do 3 let zapor do 5 let
Produkcija in distribucija pornografskega gradiva, ki vključuje otroke	zapor do 2 let	zapor do 3 let zapor do 6 let zapor do 8 let
Zloraba otroka v produkciji pornografije	zapor do 1 do 5 let	zapor od 2 do 6 let zapor od 3 do 8 let
Sodelovanje v pornografskem delu	zapor do 2 let	-
Vzpostavitev nezakonitih stikov z otrokom	zapor do 2 let	-
Zapeljevanje v spolni odnos (z otrokom)	zapor do 2 let ali denarna kazen.	zapor do 5 let.

Na Češkem kazenski pregon zastara v roku od treh do 20 let, odvisno od teže kaznivega dejanja. Zastarali roki začnejo teči od izvršitve kaznivih dejanj (oz. učinka kaznivega dejanja). Roki za zastaranje pregon pa se ne upoštevajo za čas v katerem je žrtev iz 3. poglavja (kazniva dejanja zoper človekovo dostojanstvo na seksualnem področju) bila mlajša od 18 let. Izvršitev pravnomočne kazni pa ni več mogoča po zastaralnem roku, ki je lahko od 5 do 30 let.

Francija

V francoskem Kazenskem zakoniku (*Code pénal*) iz leta 1994 (z dopolnitvami in spremembami) so kazni, povezane s storitvijo kaznivega dejanja zoper spolno nedotakljivost, določene v 2., 5. in 7. poglavju. Spolni napad pomeni spolni napad z vključenim nasiljem, prisilo, grožnjo ali presenečenjem, posilstvo pa je definirano kot kakršna koli oblika spolne penetracije v telo druge osebe (zaporna kazen 20 let, v primeru povzročitve smrti žrtve 30 let, če je ob dejanju uporabljeno nasilje, dosmrtna zaporna kazen). Zakonik vključuje še številne druge oblike spolnih dejanj, za katere so kazni (zapora ali globe) odvisne od različnih okoliščin.

Tabela 3: Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost in višina predvidenih kazni v Franciji

Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost	Predvidena kazen	Težja oblika kaznivega dejanja
Posilstvo	15 let zavora	20, 30 let zavora ali dosmrtna zavorna kazn
Spolni napad (razen posilstva)	5 let zavora in 75.000 € globe	7 let zavora in 100.000 € globe ali 10 let zavora in 150.000 € globe
Incest	kot zgoraj (za posilstvo ali spolni napad) z možnostjo odvzema starševske pravice	kot zgoraj (za posilstvo ali spolni napad) z možnostjo odvzema starševske pravice
Spolni ekshibicionizem	1 leto zavora in 15.000 € globe	/
Spolno nadlegovanje	2 leti zavora in 30.000 € globe	3 leta zavora in 45.000 € globe
Zvodništvo	7 let zavora in 150.000 € globe	10 let zavora in 1.500.000 € globe ali 15 let zavora in 3.000.000 € globe ali 20 let zavora in 3.000.000 € globe ali dosmrtna zavorna kazn in 4.500.000 € globe
Izraba prostitucije	3.750 € globe	3 let zavora in globa v višini 45.000 € ali 5 let zavora in denarno kazn v višini 75.000 € ali 7 let zavora in globo v višini 100.000 €.
Spodbujanje korupcije mladoletnika	5 let zavora in 75.000 € globe	7 let zavora in 100.000 € ali 10 let zavora in 1.000.000 € globe
Ponujanje spolnih odnosov osebi, mlajši od 15 let	2 leti zavora in 30.000 € globe	5 let zavora in 75.000 € globe
Izdelava ali širjenje pornografskih vsebin z mladoletno osebo	5 let zavora in 75.000 € globe	7 let zavora in 100.000 € globe ali 2 leti zavora in 30.000 € globe ali 10 let zavora in 500.000 € globe
Napeljevanje na spolno pohabljenje	5 let zavora in 75.000 € globe	/
Spolni napad na mladoletno osebo, mlajšo od 15 let	7 let zavora in 100.000 € globe	10 let zavora in 150.000 € globe
Spolni napad na mladoletno osebo, starejšo od 15 let	3 let zavora in 45.000 € globe	

Francija je z reformo zakonodaje februarja 2017 med drugim uvedla podaljšanje zastaralnih rokov za pregon kaznivih dejanj. Splošni zastaralni rok za pregon hujših kaznivih dejanj je zdaj 20 let (v primerjavi z 10 leti prej), rok za zastaranje za pregon lažjih kaznivih dejanj pa 6 let (v primerjavi s 3 leti prej). Od splošnih zastaralnih rokov veljajo izjeme glede:

- hujših kaznivih dejanj: 30 letni zastaralni rok za npr.: umor, ki sledi posilstvu mladoletnika, mučenje, umor ali uboj, posilstvo in zvodništvo mlajšega od 15 let. Zastaralni rok začne teči s polnoletnostjo žrtve. Kazenski postopek je tako mogoče sprožiti do 48. leta starosti žrtve,
- lažjih kaznivih dejanj: 20 letni zastaralni rok za nekatera dejanja, ki so storjena zoper mladoletnika (npr. spolno nasilje ali napad, ki ni posilstvo, nasilje nad otrokom, mlajšim od 15 let, spolni napad na otroka, mlajšega od 15 let v hujših okoliščinah).

Hrvaška

Na Hrvaškem Kazenski zakonik v 16. poglavju obravnava kazniva dejanja zoper spolne svobode, v 17. poglavju pa kazniva dejanja spolne zlorabe in izkoriščanja otrok.

Tabela 4: Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost in višina predvidenih kazni na Hrvaškem

Kazniva dejanje zoper spolno nedotakljivost	Predvidena kazen	Težja oblika kaznivega dejanja
Spolno občevanje brez privolitve	zapor od 6 mesecev do 5 let	/
Posilstvo	zapor od 1 do 10 let	/
Težka kazniva dejanja zoper spolne svobode	zapor od 1 do 10 let	zapor od 3 do 15 let najmanj 5 let
Razvratna dejanja	zapor do 1 leta	zapor do 3 let
Spolno nadlegovanje	zapor do 1 leta	/
Prostitucija	zapor od 6 mesecev do 5 let	zapor do 1 do 10 let
Spolna zloraba otroka, mlajšega od 15 let	zapor do 3 do 12 let zapor od 1 do 8 let	zapor od 3 do 15 let zapor od 1 do 10 let
Spolna zloraba otroka, starejšega od 15 let	zapor od 1 do 8 let	/
Zadovoljitev pohote pred otrokom mlajšim od 15 let	zapor do 3 let	zapor do 5 let
Vabljenje otroka	zapor od 6 mesecev do 5 let	/
Zvodništvo otroka in uporaba spolnih storitev otroka	zapor od 3 do 12 let zapor od 1 do 8 let	zapor do 15 let
Zloraba otroka za pornografijo	zapor od 1 do 10 let	zapor od 3 do 12 let
Zloraba otrok za pornografske nastope	zapor od 1 do 10 let	zapor od 1 do 12 let zapor od 3 do

Prikazovanje pornografskega gradiva otrokom	zapor od 6 mesecev do 5 let	12 let /
Težja kazniva dejanja spolne zlorabe in izkoriščanja otrok	zapor od 3 do 15 let	zapor najmanj 5 let

Na Hrvaškem kazenski pregon zastara v roku od 6 do 40 let, odvisno od teže kaznivega dejanja. Zastarali roki začnejo teči na dan, ko je bilo strojeno kaznivo dejanje. Za kazniva dejanja strojena na škodo otroka pa zastaranje pregona začne teči od polnoletnosti žrtve. Izvršitev pravnomočne kazni pa ni več mogoča po zastaralnem roku, ki je lahko od 6 do 40 let. Kazniva dejanja genocida, zločina, težkega umora, težja kazniva dejanja spolne zlorabe in izkoriščanja otrok, ali druga glede na ustavo in mednarodno pravo – ne zastarajo (pregon in izvršitev).

Italija

V Italiji Kazenski zakonik obravnava predvsem kaznivo dejanje spolne zlorabe (*Violenza sessuale*).

Tabela 5: Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost in višina predvidenih kazni v Italiji

Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost	Predvidena kazen	Težja oblika kaznivega dejanja
Spolna zloraba (<i>Violenza sessuale</i>)	zapor od 5 do 10 let (v primeru lažjih oblik se kazen zmanjša za 2/3)	zapor od 6 do 12 let (vključuje otroka, mlajšega od 14 let)
Spolna zloraba otroka mlajšega od 10 let	zapor od 7 do 14 let	višja kazen
Spolna zloraba otroka starejšega od 16 let, ko je storilec starš, posvojitelj, sosed, skrbnik ipd.	zapor od 3 do 6 let	višja kazen
Spolna dejanja v prisotnosti otroka mlajšega od 14 let	zapor od 1 do 5 let	kazen se poveča za polovico, če je storilec starš, posvojitelj, sosed, skrbnik ipd.
Skupinsko spolno nasilje	zapor od 6 do 12 let	višja kazen

V Italiji kazenski pregon zastara po preteku časovnega obdobja od storitve, ki ustreza maksimalni zakonsko predpisani kazni, vendar pa to obdobje ne znaša manj kot 6 let. Zastaralni rok za izvršitev navadne zaporne kazni znaša dvakrat več kot traja izrečena kazen, vendar v vsakem primeru ne več kot 30 in ne manj kot 10 let.

Nemčija

V Nemčiji je bila na področju ureditve spolnega prisiljenja in posilstva leta 2016 sprejeta reforma Kazenskega zakonika. V skladu s spremembami v določbah ni več zahteve po elementu prisile, temveč je pogoj za kazensko odgovornost že izražena zavrnitev s strani druge osebe. Prisila je sedaj ena od oteževalnih okoliščin. Hkrati so bila v Kazenski zakonik vključena nova kazniva dejanja, in sicer spolno nadlegovanje in dejanja storjena v skupini.

Prenovljeni 177. člen Zakonika sedaj ureja spolni napad, spolno prisiljenje in posilstvo in ne vključuje več le dejanj, pri katerih pride do telesnega stika. Po novem je prepovedana kakršna koli oblika spolnega dejanja, ki je v nasprotju z voljo žrtve (glede na okoliščine in posledice, je razpon predvidenih zapornih kazni za dejanja iz tega člena od 6 mesecev do dosmrtnega zapor.

Tabela 6: Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost in višina predvidenih kazni v Nemčiji

Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost	Predvidena kazen	Težja oblika kaznivega dejanja
Incest	2 ali 3 leta ali globa	/
Spolna zloraba varovancev	3 mesecev do 5 let.	/
Spolna zloraba zapornikov, oseb pod nadzorom oblasti ali bolnih in pomoči potrebnih oseb v institucijah	zaporom od 3 mesecev do 5 let	/
Spolna zloraba z zlorabo uradnega položaja	zaporom od 3 mesecev do 5 let	/
Spolna zloraba z izkoriščanjem odnosa svetovanja, zdravljenja ali oskrbe	zaporom od 3 mesecev do 5 let.	/
Spolna zloraba otroka, mlajšega od 14 let	z zaporom od 6 mesecev do 10 let	/
Huda spolna zloraba otroka	najmanj 2 leti zapor	najmanj 5 let zapor
Spolna zloraba otroka s smrtnim izidom	najmanj 10 let zapor	dosmrtni zapor
Spolni napad, spolna prisila, posilstvo	6 mesecev do 5 let	najmanj 1 leto zapor
Spolni napad; spolna prisila; posilstvo s smrtnim izidom	najmanj 10 let zapor	dosmrtni zapor
Spodbujanje osebe, mlajše od 16 let, k spolnim dejanjem	zapor do 3 let ali globa	/
Spodbujanje osebe, mlajše od 18 let, k spolnim dejanjem	zapor do 5 let ali globa	/
Izkoriščanje prostitucije	zapor do 3 let ali globa	/
Zvodništvo	zapor od 6 mesecev do 5 let	/
Ekshibicionizem	zapor do 1 leta ali globa	/
Razširjanje pornografskih materialov	zapor do 1 leta ali globa	/
Distribucija, pridobivanje in	zapor od 3 mesecev do 5	zapor od 6 mesecev do 10

Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost	Predvidena kazen	Težja oblika kaznivega dejanja
posedovanje otroške pornografije	let	let
Širjenje, pridobivanje in posest mladinske pornografije	zapor do 3 let ali globa	zapor od 3 mesecev do 5 let
Spolno nadlegovanje	zapor do 2 let ali globa	Zapor od 3 mesecev do 5 let

V Nemčiji so pred kratkim sprejeli nova določila, v skladu s katerimi začne zastaralni rok za začetek pregona kaznivega spolne zlorabe otroka teči od dopolnjenega 30-tega leta starosti žrtve. Sicer pa kazenski pregon zastara v roku:

- 30 let, če gre za kazniva dejanja, za katera je zagrožena kazen dosmrtnega zapora,
- 20 let za kazniva dejanja, za katera je zagrožena zaporna kazen več kot deset let,
- 10 let v primeru kaznivih dejanj, za katera je zagrožena zaporna kazen več kot pet let, a ne več kot 10 let,
- 5 let v primeru kaznivih dejanj, za katera je zagrožena zaporna kazen več kot eno leto, a ne več kot pet let,
- 3 let, če gre za druga kazniva dejanja (78. člen).

Zastaralni rok začne teči takoj, ko je kaznivo dejanje dokončano. Če se posledice kaznivega dejanja pojavijo kasneje, začne teči zastaralni rok takrat. Hudo kaznivo dejanje (umor) ne zastara.

Nizozemska

Nizozemski Kazenski zakonik v 242. členu določa, da kdor z nasiljem ali z grožnjo z nasiljem prisili osebo, da se podredi dejanjem, ki vključujejo spolno penetracijo telesa, je kriv posilstva. Osnovna kazen zapora za dejanje ne presega 12 let ali globe iz pete kategorije. Predpisane kazni za posilstvo se ob upoštevanju različnih okoliščin (starost žrtve, zmožnost presoje in upora ipd.) lahko povečajo tudi za tretjino. Nizozemska vlada je maja letos predlagala spremembo tega člena v smeri, da za kaznivo dejanje posilstva ne bi bilo več nujno, da je v dejanje vključeno nasilje.

Nizozemskemu se obetajo določene spremembe na področju definicije spolnega dejanja brez privolitve. Po novem naj bi bilo tovrstno dejanje, tudi če ne vključuje nasilja, kaznivo dejanje. V nekaterih primerih so bile namreč obtožbe za primere spolnega napada ali posilstva zavržene, ker je žrtev »zmrznila« in se ni bila sposobna braniti, ali v primerih, ko ob dejanju ni bilo prisotno nasilje. Prav tako načrtujejo, da bo kaznivo dejanje postalo spolno nadlegovanje na spletu (*online*) in v javnosti.

Tabela 7: Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost in višina predvidenih kazni na Nizozemskem

Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost	Predvidena kazen	Težja oblika kaznivega dejanja
Nedostojno obnašanje v javnosti	zapor do 3 mesecev ali globa druge kategorije ³	

³ 23. člen Kazenskega zakonika določa, da kdor je bil obsojen na globo, mora določen znesek plačati državi v roku, ki ga določi državni tožilec, odgovoren za izvršitev kazenske odločbe ali sodbe. Obstaja šest kategorij:

- prva kategorija - 415 €;
- druga kategorija - 4.150 €;
- tretja kategorija - 8.300 €;
- četrta kategorija - 20.750 €;

Nudenje ali kazanje nedostojnih vsebin osebam, mlajšim od 16 let	zapor do 1 leta ali globa četrte kategorije	kazen se lahko poveča za tretjino
Izdelava in širjenje pornografskih vsebin z udeležbo osebe, mlajše od 18 let	zapor do 4 let ali globa pete kategorije	zapor do 8 let ali globa pete kategorije; kazen se lahko poveča za tretjino
Posilstvo	zapor do 12 let ali globa pete kategorije	kazen se lahko poveča za tretjino / zapor do 15 let ali globa pete kategorije / zapor do 18 let ali globa pete kategorije
Nedopusten napad	zapor do 8 let ali globa pete kategorije	kazen se lahko poveča za tretjino
Izvajanje nedostojnih dejanj	zapor do 6 let ali globa četrte kategorije	kazen se lahko poveča za tretjino / zapor do 15 let ali globa pete kategorije / zapor do 18 let ali globa pete kategorije
Zavajanje k nedostojnim dejanjem osebo, mlajšo od 18 let	zapor do 4 let ali globa četrte kategorije	/
Dogovor za srečanje z osebo, ki še ni dopolnila 16 let, z namenom zlorabe	zapor do 2 let ali globa četrte kategorije	/
Namerno in prisilno povzročanje spolne zlorabe osebe, mlajše od 18 let	10 let ali globa pete kategorije	/
Spolna zloraba mladoletnega varovanca, otroka, učenca...	zapor do 6 let ali globa četrte kategorije	/
Namerna povzročitev spolne zlorabe mladoletnega varovanca, otroka, učenca...	zapor do 4 let ali globa četrte kategorije	/
Kazniva dejanja zoper osebno svobodo	zapor do 12 let ali globa pete kategorije	zapor do 15 let ali globa pete kategorije / zapor do 18 let ali globa pete kategorije / zapor do 30 let ali globa pete kategorije / dosmrtni zapor

Pravica do kazenskega pregona preneha:

- v 3 letih za vse lažja kazniva dejanja;
- v 6 letih za hujša kazniva dejanja, za katera je predpisana globa, pridržanje ali zaporna kazen, ki ni daljša od 3 let;
- v 12 letih za hujša kazniva dejanja, za katera je predpisana zaporna kazen več kot 3 leta;
- v 20 letih za hujša kazniva dejanja, ki se kaznujejo z zaporno kaznijo 8 let ali več.

-
- peta kategorija - 83.000 €;
 - šesta kategorija - 830.000 €.

Pravica do začetka kazenskega postopka ne preneha v primeru kaznivih dejanj, ki se kaznujejo z zaporom 12 let ali več in v primeru kazniva dejanja, opisana v drugem odstavku 240b člena in v 243., 245. in 246. členu nizozemskega Kazenskega zakonika, v kolikor je bilo kaznivo dejanje storjeno v zvezi z osebo, ki še ni dopolnila 18 let. Zastaralni rok začne teči na dan, ki sledi dnevu storitve kaznivega dejanja (razen izjem, povezanih predvsem z dejanji proti osebam, mlajšim od 18 let – zastaralni rok začne teči, ko oseba dopolni 18 let).

Poljska

Poljska vlada je v sredini maja 2019 napovedala spremembe Kazenskega zakonika in dvig zaporne kazni za obsojene pedofile na največ 30 let. Spremembe kazenskega zakonika med drugim uvajajo tudi dosmrtni zapor za najnevarnejše pedofile in odpravljajo zastaralne roke za preganjanje najbolj drastičnih primerov spolne zlorabe otrok.

Tabela 8: Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost in višina predvidenih kazni na Poljskem

Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost	Predvidena kazen	Težja oblika kaznivega dejanja
Izsiljen spolni odnos	zapor od 2 do 12 let	/
Izsiljeno spolno dejanje (razen odnosa)	zapor od 6 mesecev do 8 let	/
Posilstvo	zapor nad 3 leta	zapor najmanj 5 let
Spolni odnos z izkoriščanjem ranljivosti žrtve	zapor od 6 mesecev do 8 let	/
Spolni odnos z izkoriščanjem razmerja odvisnosti	zapor do 3 let	zapor od 3 mesecev do 5 let
Spolni odnos z mladoletno osebo, mlajšo od 15 let	zapor od 2 do 12 let	/
Predstavitev pornografskih vsebin osebi, mlajši od 15 let	zapor do 3 let	/
Predstavitev spolne aktivnosti osebi, mlajši od 15 let, zaradi lastnega spolnega zadovoljevanja	zapor do 3 let	/
Promocija pornografskih vsebin, na način, ki omogoča mlajšim od 15 let, da se seznani z njo	zapor do 3 let	/
Uporaba IT tehnologij za izražanje ponudb (za spolni odnos, izdelavo pornografskih vsebin ipd.) osebam, mlajšim od 15 let	zapor do 2 let	/
Javno propagiranje ali odobravanje pedofilije	kazen omejevanja svobode ali zaporna kazen do 2 let	/
Incest	zapor od 3 mesecev do 5 let	/
Izdelava, posedovanje ali razširjanje pornografskih	zapor od 2 do 12 let	/

vsebin z udeležbo
mladoletne osebe

Posedovanje pornografskih
vsebin z udeležbo
mladoletnih oseb

zapor od 1 do 10 let

/

Prisilna prostitucija

zapor od 1 do 10 let

/

Kaznivo dejanje v skladu z 11. poglavjem poljskega Kazenskega zakonika zastara, če je od njegove storitve preteklo:

- 30 let - če gre za kaznivo dejanje umora;
- 20 let - če je storjeno drugo kaznivo dejanje;
- 15 let - če gre za kaznivo dejanje, ki se kaznuje z zapornom nad 5 let;
- 10 let - če gre za kaznivo dejanje, ki se kaznuje z zapornom nad 3 let;
- 5 let - v primeru drugih kaznivih dejanj.

Kaznivo dejanja, ki se preganja na zasebno tožbo, zastara po preteku enega leta od trenutka, ko je oškodovanec izvedel za storilca kaznivega dejanja, vendar najkasneje v treh letih od njegove storitve.

V primeru kaznivega dejanja zoper življenje in zdravje, storjenega v škodo mladoletne osebe, za katerega je zagrožena kazen, katere zgornja meja presega 5 let zavora in v primeru kaznivega dejanja, navedenega v 25. poglavju (Kazniva dejanja zoper spolno svobodo in dostojanstvo), storjenega v škodo mladoletne osebe ali kadar pornografska vsebina vključuje udeležbo mladoletnika kaznivo dejanje ne more zastarati, preden žrtev ne dopolni 30 let.

ZDA

Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost so v ZDA sankcionirana tako na nivoju zveznih držav kot tudi na zveznem nivoju. Na zveznem nivoju so kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost sankcionirana v zveznem zakoniku, ki deli tovrstna kazniva dejanja v tri skupine: (1) spolna zloraba, (2) spolno izkoriščanje in drugo nasilje nad mladoletno osebo in (3) prevoz z namenom nezakonitih spolnih aktivnosti in povezanih kaznivih dejanj. Za kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost na podlagi zvezne zakonodaje ne obstajajo zastaralni roki glede njihovega kazenskega pregona.

Na zveznem nivoju so določene najnižje zaporne kazni tudi za kazniva spolna dejanja, pri katerih so vključeni otroci in mladoletniki, in sicer: 10 let za spolno trgovanje z mladoletniki, pridobivanje mladoletnih za prostitucijo ali nezakonita spolna dejanja, prevažanje mladoletnih za namene prostitucije ali nezakonitih spolnih dejanj; 15 let za spolno trgovanje z otroci, mlajšimi od 14 let ali z uporabo sile, prevare ali druge oblike prisile in izdelavo otroške pornografije (če je obtoženec povratnik pri kaznivih spolnih dejanjih), 30 let za posilstvo otroka (med 12 in 16 letom starosti) ob določenih otežujočih okoliščinah in spolni odnos z otrokom mlajšim od 12 let in za nakup ali prodajo otrok za pornografske namene ter dosmrtna zaporna kazen za nekatere kategorije drugega kaznivega dejanja spolnega nasilja nad mladoletno osebo s strani obtoženca – povratništvo.

Tabela 9: Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost in višina predvidenih zapornih kazni v ZDA

Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost	Predvidena (običajna ali najnižja) kazen	(Naj)težja oblika kaznivega dejanja (trajanje zaporne kazni)
Spolna zloraba		
Spolne zlorabe z otežujočimi okoliščinami	predpisana na nivoju zveznih držav	najmanj 30 let, dosmrtno
Spolne zlorabe	predpisana na nivoju zveznih držav	do 15 let

Kazniva dejanje zoper spolno nedotakljivost	Predvidena (običajna ali najnižja) kazen	(Naj)težja oblika kaznivega dejanja (trajanje zaporne kazni)
Neprimeren spolni kontakt	do 2 leti (oseba v zaporu, priporu ali varstvu)	do 10 let
Spolne zlorabe otrok in institucioliziranih oseb		do 15 let
Neprimeren spolni kontakt	do 2 leti (oseba v zaporu, priporu ali varstvu)	do 10 let
Spolno izkoriščanje in drugo nasilje nad mladoletno osebo		
Spolno izkoriščanje otrok	- najmanj 15 let; - prva ponovitev najmanj 25 let - nadaljnji povratniki najmanj 35 let; - smrt otroka 30 let	- največ 30 let - prva ponovitev največ 50 let - nadaljnji povratniki največ dosmrtni zapor - smrt otroka dosmrtni zapor, smrtna kazen
Nakup in prodaja otrok (za pornografske namene)	najmanj 30 let	dosmrtni zapor
Pornografija (distribucija in transport)	- najmanj 5 let - prva ponovitev najmanj 15 let	- največ 20 let - prva ponovitev največ 40 let
Zavajajoča imena domen na spletu	do 2 leti	največ 10 let
Zavajajoča besedila ali digitalne slike na spletu	do 10 let	do 20 let
Prevoz z namenom nezakonitih spolnih aktivnosti in povezanih kaznivih dejanj		
Splošen prevoz (z namenom nezakonitih spolnih aktivnosti)	do 10 let	
Prisila v prostitucijo in nagovarjanje k prostituciji	do 20 let žrtev je mladoletnik najmanj 10 let	dosmrtni zapor
Prevoz mladoletnih oseb (z namenom nezakonitih spolnih aktivnosti)	najmanj 10 let	30 let, dosmrtni zapor
Posredovanje podatkov o mladoletni osebi	do 5 let	
Povratništvo		največ 3-kratna običajna kazen

Kalifornija

Kazenski zakonik zvezne države Kalifornije ureja spolno nedotakljivost večinoma v poglavju - Kazniva dejanja proti osebam, vključno s spolnim napadom, in kazniva dejanja zoper javno spodobnost in moralo. Splošni zastaralni roki za kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost so eno leto za lažja kazniva dejanja, za težja kazniva dejanja za katera je predvidena zaporna kazen 3 leta po izvršitvi dejanja, v primeru pa da je predvidena zaporna kazen 8 let ali več, pa je splošni zastaralni rok 6 let. Za posilstvo, posilstvo zakonca, spolni napad in občevanje z osebo, ki je mlajša od 10 let

ter nasilno penetracijo ni zastaralnega roka. Za proizvodnjo pornografskega materiala je zastaralni rok 10 let.

Tabela 10: Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost in višina predvidenih zapornih kazni v Kaliforniji (trajanje zapornih kazni)

Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost	Predvidena (običajna ali najnižja) kazen	(Naj)težja oblika kaznivega dejanja
Posilstvo	3, 6, 8 let	- žrtev mlajša od 14 let 9, 11, 13 let - Žrtev starejša od 14 let 7, 9, 11 let - dosmrtna zaporna kazen
Posilstvo zakonca	3, 6 ali 8 let	dosmrtna zaporna kazen
Nezakoniti spolni odnos	do 1 leta, 2 leti ali 3 leta	
Spolni napad in občevanje z osebo, mlajšo od 10 let	- 25 let, - 15 let	dosmrtna zaporna kazen, smrtna kazen
Nezakonita sodomija	- do 1 leta zapor - 16 mesecev, 2 leti ali 3 leta - 3, 6 ali 8 let zapor	- 3, 6 ali 8 let - 7, 9 ali 11 let - 9, 11 ali 13 let - dosmrtna zaporna kazen
(Prisiljena) penetracija v telesno odprtino žrtve	- do 1 leta zapor - 16 mesecev, 2 leti ali 3 leta - 3, 6 ali 8 let zapor	- 3, 6 ali 8 let - 6, 8 ali 10 let - 8, 10 ali 12 let - dosmrtna zaporna kazen
(Prisiljena) oralna kopulacija	- do 1 leta zapor - 16 mesecev, 2 leti ali 3 leta - 3, 6 ali 8 let zapor	- 6, 8 ali 10 let - 8, 10 ali 12 let - dosmrtna zaporna kazen
Spolno nadlegovanje	- do 6 mesecev - do enega leta	2, 3 ali 4 leta
Otroška pornografija	- do enega leta - 16 mesecev, 2 ali 3 leta	- 2, 3 ali 6 let. - 3, 6 ali 8 let
Nespodobna dejanja z otroki	1, 2 ali 3 let zapor,	- 3, 6, ali 8 let - 5, 8 ali 10 let - do 25 let - dosmrtna zaporna kazen
Nespodobno razkazovanje	do 1 leta	16 mesecev, 2 leti ali 3 leta
Nespodobna dejanja v javnosti	do 6 mesecev	
Prostitucija	do 6 mesecev	Dodatnih najmanj 45 dni za prvo in najmanj 90 dni za nadaljnje povratništvo
Incest	16 mesecev, 2 leti ali 3 leta	

New Jersey

Težja kazniva dejanja (tožljiva kazniva dejanja) so v zvezni državi New Jersey klasificirana po stopnjah od prve do četrte, pri čemer gre pri prvi stopnji za najhujša kazniva dejanja. Tožljiva kazniva dejanja prve stopnje vsebujejo tudi del posilstev, ostala kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost pa so večinoma klasificirana kot

kazniva dejanja druge stopnje. Nekatera kazniva dejanja so klasificirana v različne stopnje glede na to, ali jih storilec izvrši enkratno ali pa se ponavljajo. Za kazniva dejanja prve stopnje je osnovna zaporna kazen od 10 let do 20, 25 ali 30 let oziroma dosmrtni zapor. Za kazniva dejanja druge stopnje je predvidena zaporna kazen od 5 do 10 let, za kazniva dejanja tretje stopnje pa 3 do 5 let zavora. Za kazniva dejanja četrte stopnje je predvidena zaporna kazen do 18 mesecev zavora.

Zastaralni roki za kazenski pregon v tej zvezni državi za spolni napad ne obstajajo. Običajni zastaralni roki za tožljiva kazniva dejanja so 5 let, za lažja nezakonita kazniva dejanja pa so zastaralni roki 1 leto. Za kaznivo dejanje nezakonitega spolnega kontakta ali ogrožitve blagostanja otroka, je zastaralni rok 5 let po tem, ko je žrtev stara 18 let ali dve leti po razodetju kaznivega dejanja (uporabi se rok, ki je daljši). Zastaralni roki ne tečejo, če zoper obtoženega poteka kazenski pregon za isto kaznivo dejanje ali če se obtoženi izogiba kazenskemu postopku.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONIKA

Zakonik ne bo imel drugih posledic za posamezna področja.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Kazenskem zakoniku (Uradni list RS, št. 50/12 – UPB, 6/16 - popr., 54/15, 38/16 in 27/17) se prvi odstavek 95. člena dopolni tako, da se glasi:

»(1) Kazenski pregon in izvršitev kazni ne zastarata za kazniva dejanja, za katera se sme po tem zakoniku izreči kazen dosmrtnega zapora, za kazniva dejanja iz 100. do 105. člena tega zakonika, za kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost in tudi ne za tista kazniva dejanja, za katera po mednarodnih pogodbah zastaranje ni mogoče.«.

2. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu

Veljavni Kazenski zakonik v 95. členu določa, za katera kazniva dejanja kazenski pregon in izvršitev kazni ne zastarata. Med njimi ni kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost. Ker gre za dejanja, ki so storjena s silo ali grožnjo oziroma s prevaro, če gre za otroke in mladoletne osebe in žrtvam puščajo dolgotrajne psihofizične posledice, je potrebno tudi ta kazniva dejanja najstrožje obsoditi in kaznovati. Največkrat so žrtve otroci in mladoletne osebe, mlajše od petnajst let, ki šele po mnogih letih zmorejo spregovoriti o nasilnem dejanju. Zato je prav, da ta kazniva dejanja nikoli ne zastarajo. S predlagano dopolnitvijo zakonika se bo zoper storilce kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost kazenski pregon lahko začel vedno, torej ne glede na to, koliko časa je minilo od storitve kaznivega dejanja.

K 2. členu

Člen določa začetek veljavnosti predlaganega zakonika.

IV. BESEDILO ČLENA, KI SE SPREMINJA**Nezastarljivost kaznivih dejanj****95. člen**

(1) Kazenski pregon in izvršitev kazni ne zastarata za kazniva dejanja, za katera se sme po tem zakoniku izreči kazen dosmrtnega zapor, za kazniva dejanja iz 100. do 105. člena tega zakonika in tudi ne za tista kazniva dejanja, za katera po mednarodnih pogodbah zastaranje ni mogoče.

(2) Izvršitev kazni dosmrtnega zapor ne zastara.

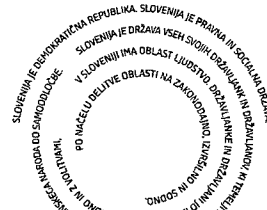
REPUBLIKA SLOVENIJA

DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Nova Slovenija - krščanski demokrati

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 96 70, f: 01 478 98 65, e: ps-nsi@dz-rs.si, www.dz-rs.si

IME IN PRIIMEK	PODPIS
JOŽEF HORVAT	
Mag. MATEJ TONIN	
ALEKSANDER REBERŠEK	
IVA DIMIC	
JERNEJ VRTOVEC	
BLAŽ PAVLIN	
TADEJA ŠUŠTAR	